Отговори на въпросите, зададени от БИПИ.

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ВСС-12945
19-10-2026

Уважаема г-жо Гяурова-Вегертседер,

Благодаря Ви за зададените въпроси, които намирам за важни за настоящата процедура и заслужаващи да получат своя отговор. Предоставям на Вашето внимание моите отговори, които се надявам да са удовлетворителни за Вас:

ОБЩИ ВЪПРОСИ:

1. **Каква е Вашата оценка за ефективността на настоящия Висш съдебен съвет за осигуряване и отстояване на независимостта на съдебната власт и отделните магистрати, например като при случаите със съдия Владислава Цариградска, съдия Ивайло Йосифов, прокурор Ивайло Занев, прокурор Иво Илиев, разкритията около кръга на Петьо Петров - „Еврото“ и Мартин Божанов - „Нотариуса“? Какво бихте променили, ако Ви изберат за член на ВСС при изпълнение на тези правомощия и задължения?**

Реакцията на ВСС по всеки от случаите е недостатъчна и несъответна.

Особено неадекватно е създаването на комисии за проверки. Този механизъм ефективно замества и по същество препятства наказателното производство в случаи, в които съвсем явно се касае за престъпление, като отлага и по същество блокира дължимата от ВСС дисциплинарна реакция. Зловредна е и „компартментализацията“, наблюдавана например в провеждане или довършване на процедури по назначение на административни ръководители, за които са налице данни, подлежащи на наказателна и дисциплинарна проверка, с аргумента, че процедурата е отделна. Намирам в този подход елементи на протекция чрез комисии вместо препращане по компетентност, задействане на дисциплинарните механизми с превантивно отстраняване от ръководната длъжност и спиране на други кадрови процедури с участие на засегнатия колега до изясняване на случая. В някои случаи самостоятелни дисциплинарни основания, включително за най-тежкото наказание, намирам за ясно изразени и без да се чака съдебното произнасяне по наказателното обвинение.

ВСС не изпълни задължението си активно и с целия предоставен му арсенал да брани независимостта и интегритета на съдебната власт като цяло и професионалните съсловия в нея, а се зае да прикрива безобразия с цената на авторитета на тази власт и тези съсловия.

Бих работил за това данните за престъпление да се изпращат незабавно по компетентност, а ВСС да предприема собствените си дисциплинарни и кадрови действия. Ще се противопоставям на използването на отделни процедури за запазване или повишаване на служебното положение на магистрат, докато съществени данни за негови зависимости и нарушения остават неизяснени. Всяко мое гласуване ще отчита цялата относима информация за кандидата.

По отношение на защитата на конкретния магистрат препращам към отговора си на въпрос 3 на Светлозар Костов.

2. **Какво е Вашето мнение за възможността да бъдат отзовавани изборни членове на ВСС от професионалната квота?**

Принципно подкрепям подобна възможност, но само при гаранции, че по такава процедура няма да се отстраняват неудобни за определени кръгове членове на ВСС и че постоянното ѝ задействане няма да служи за натиск върху членовете и дестабилизиране на работата на Съвета. Сходен механизъм е редно да има и за членовете от парламентарната квота, тъй като конституционният им статут е еднакъв с този на изборните.

3. **На какъв профил и на какви конкретни професионални и морални качества ще държите, когато се наложи да избирате главен прокурор на Република България във Вашия мандат, ако бъдете избран за член на Висшия съдебен съвет?**

Изложил съм критериите си в отговора на въпрос на Светлозар Костов, към който препращам. Ще проверявам заявените качества чрез конкретните решения, действия и резултати на кандидата. При противоречие между представянето му и досегашното му поведение ще поставя въпроса открито при изслушването. Убедителната за мен програма е подкрепена с доказателства, че кандидатът може да я изпълни.

4. **Една от широко дискутираните теми в магистратските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата?**

Да, намирам разликата във възнагражденията между инстанциите за прекомерна. Законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата би било полезно, като според мен разликата между размерът на възнагражденията на отделните нива трябва да бъде фиксирана. Следва да се предвиди възможност за т. нар. кариерно развитие в хоризонтала, което означава по-значително увеличение на възнагражденията на магистратите, с отлични резултати при изпълнение на служебните си задължения и достигане на определен ранг, което да може да се променя и при влошаване на резултатите. По този начин ще се осигури мотив за постоянно поддържане на високо качество на магистратската дейност.

5. **При разработването на представената от Вас концепция използвали ли сте система с генеративен изкуствен интелект или софтуер, базиран на големи езикови модели?**

За нито една от идеите ми, тяхната обосновка и подредба не е използван друг интелект, освен моят. Изкуствен интелект – chatgpt – е ползван за изчисляване и визуализация на количествените данни и проценти в приложенията към концепцията.

ВЪПРОСИ ПО КОНЦЕПЦИЯТА:

1. **На стр. 3 от концепцията Ви определяте вътрешния натиск като „дори по-опасен“ от външния. На стр. 17 обяснявате, че всеки четвърти конкурс за административен ръководител остава без кандидати, което „в някои случаи може да се дължи и на неправомерен институционален натиск от горестоящи и висши административни ръководители“. На стр. 17–18 цитирате чл. 147, ал. 2 ЗСВ — разпоредбата, която дава на главния прокурор правомощието да командирова прокурори от цялата страна — и веднага след това описвате командироването като инструмент за „въздействие и натиск върху магистратите“ и за „непотизъм“. Как би се решил този проблем? Бихте ли дали примери кога административни ръководители са оказвали неправомерен натиск?**

За решаването на проблема ще предложа ВСС да измени правилата си и да предвиди изрично недопускане (забрана) на насрещни и верижни командирования без доказана служебна необходимост и проверка за тях при всяко искане за становище. Така отделните предложения ще се оценяват с оглед на общия им кадрови ефект.

В допълнение ще предложа Пленумът, действайки в правомощията си да дава становища по предложения за изменение и допълнение на законодателството на съдебната власт, да поиска отмяната на правомощието на административния ръководител да командирова прокурор без негово съгласие за до 3 месеца. Тази възможност трябва или да отпадне изцяло, или да бъде запазена за не повече от 5 работни дни при доказана изключителна необходимост. Така ще се отстрани възможността висш административен ръоводител да командирова за 3 месеца, без нужда и без съгласието му прокурор, който е изразил недоволство или е задал неудобен за ръководството въпрос, каквито случаи се срещат в практиката.

2. **В мотивите към кандидатурата Ви на стр. 5 заявявате, че „българската прокуратура все още е затънала в купища хартия“, а на стр. 27 от концепцията поставяте като конкретна цел изцяло електронното прокурорско дело, като изрично уточнявате, че това не е сканиране, а цялостен електронен процес от образуването на преписката до архивирането. Бихте ли дали повече конкретика как ще стане това и каква, според Вас, е причината напредъкът в тази сфера да не е видим?**

Напредъкът не е видим, защото няма такъв.

3. **На стр. 7 от концепцията Ви казвате, че „в практиката се установява стремеж за завишаване на статистиката сред определени прокуратури, което изкривява картината на натовареността и внася съмнение в обективността на данните“, и че това „принуждава някои магистрати да изготвят множество актове, чиято практическа полза за наказателното производство или преписката е спорна или никаква“. На стр. 8 предлагате нова формула, основана на наблюдавани и приключени преписки и дела, внесени дела в съда и участия в съдебни заседания. Бихте ли дали пример как по-конкретно се манипулира статистиката и Вие сблъсквал ли сте се с такива опити?**

Съгласно действащите правила на ВСС за измерване на натовареността броят на издадените прокурорски актове по дадена преписка или дело определя фактическата или правната сложност на преписката / делото и съответно увеличава отчетената натовареност на магистрата. Така постановяването на повече актове от обективно необходимите позволява изкуствено, необосновано и безконтролно завишаване на собствената натовареност. Считам, че новият модел трябва да се основава на обективни критерии, които заинтересованият магистрат да не може да манипулира.

19.10.2026 г.

С УВАЖЕНИЕ: Iliev, I. Digitally signed by Iliev, I. Date: 2026.10.19 06:12:11 +02'00'

/Ивайло Илиев/